

Zbornik sudske prakse

Predmet T-344/15

**Francuska Republika
protiv
Europske komisije**

„Pristup dokumentima – Uredba (EZ) br. 1049/2001 – Dokumenti poslani u okviru postupka predviđenog Direktivom 98/34/EZ – Dokumenti koji potječu iz države članice – Odobranje pristupa – Izuzeće koje se odnosi na zaštitu sudskog postupka – Izuzeće koje se odnosi na zaštitu svrhe inspekcija, istraga i revizija – Prethodna suglasnost države članice”

Sažetak – Presuda Općeg suda (treće prošireno vijeće) od 5. travnja 2017.

1. *Institucije Europske unije – Pravo na javni pristup dokumentima – Uredba br. 1049/2001 – Izuzeća od prava na pristup dokumentima – Dokumenti koji potječu iz države članice – Mogućnost države članice da od institucije zahtijeva neobjavlivanje dokumenata – Doseg – Postupovne posljedice – Nadzor osnovanosti razloga za uskraćivanje otkrivanja koje navodi država članica od strane dotične institucije – Granice*

(Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 1049/2001, čl. 4. st. 1. do 3., čl. 4. st. 5. i 8.)

2. *Institucije Europske unije – Pravo na javni pristup dokumentima – Uredba br. 1049/2001 – Izuzeća od prava na pristup dokumentima – Zaštita sudskih postupaka – Doseg – Dokumenti koje je država članica poslala Komisiji u okviru postupka predviđenog Direktivom 98/34 – Isključenost – Uvjet – Nepostojanje predvidljive opasnosti od tužbe zbog povrede obveze protiv predmetne države članice*

(čl. 258. st. 1. UFEU-a; Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 1049/2001, čl. 4. st. 2., 2. alineja; Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 98/34, čl. 8. st. 1.)

3. *Institucije Europske unije – Pravo na javni pristup dokumentima – Uredba br. 1049/2001 – Izuzeća od prava na pristup dokumentima – Zaštita svrhe inspekcija, istraga i revizija – Doseg – Primjena nakon okončanja postupka predviđenog Direktivom 98/34 radi omogućavanja dijaloga između Komisije i predmetne države članice – Isključenost*

(Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 1049/2001, čl. 4. st. 2. 3. alineja; Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 98/34)

1. Članak 4. stavak 5. Uredbe br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije utvrđuje da država članica može od institucije zatražiti da bez njezine prethodne suglasnosti ne objavi dokument koji potječe iz te države članice. Međutim, ta odredba državi članici u pitanju ne dodjeljuje opći i bezuvjetni veto koji bi joj omogućio da se diskrecijski i bez obrazloženja usprotivi otkrivanju svakog dokumenta kojim raspolaže institucija samo zato što potječe iz te države članice. Člankom 4. stavkom 5. Uredbe br. 1049/2001 državi članici omogućeno je da se usprotivi objavljivanju dokumenata koji potječu od te države samo na temelju materijalnih izuzeća iz stavaka 1. do 3. tog članka i uz odgovarajuće obrazloženje svojeg stajališta u tom pogledu.

Slijedi da, prije nego uskrati pristup dokumentu koji potječe iz države članice, institucija kojoj je podnesen zahtjev za pristup dokumentu mora ispitati temelji li se protivljenje te države na materijalnim izuzećima iz članka 4. stavaka 1. do 3. Uredbe br. 1049/2001 te je li ona svoje stajalište u vezi s tim odgovarajuće obrazložila. Prema tome, u okviru postupka donošenja odluke o uskrati pristupa navedena institucija treba provjeriti postoji li takvo obrazloženje i navesti ga u odluci koju donese na kraju postupka. Suprotno tome, nije na instituciji kojoj je podnesen zahtjev za pristup dokumentu da provede iscrpnu ocjenu odluke o protivljenju dotične države članice tako da provede nadzor koji bi nadilazio jednostavnu provjeru postojanja obrazloženja kojim se upućuje na izuzeća iz članka 4. stavaka 1. do 3. Uredbe br. 1049/2001. S tim u vezi, ispitivanje predmetne institucije ne sastoji u tome da utvrdi je li obrazloženje koje dotična država članica iznosi pogrešno bez ikakve moguće sumnje, nego da odredi, s obzirom na okolnosti slučaja i primjenjiva pravna pravila, razloge koje dotična država iznosi u prilog svojem protivljenju na prvi pogled opravdati takvo uskraćivanje i, stoga, omogućuju li ti razlozi navedenoj instituciji da preuzme odgovornost koja joj se povjerava člankom 8. Uredbe br. 1049/2001. Osim toga, nije riječ o tome da institucija nameće svoje mišljenje ili zamijeni svojom ocjenom ocjenu predmetne države članice, nego o tome da izbjegne donošenje odluke za koju smatra da se ne može obraniti. Naime, institucija je kao autor odluke o dopuštanju ili uskraćivanju pristupa odgovorna za njezinu zakonitost.

(t. 30., 36., 38., 41., 43., 46., 47.)

2. Izraz „sudski postupci” iz članka 4. stavka 2. treće alineje Uredbe br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije treba tumačiti na način da je zaštiti javnog interesa protivno otkrivanje sadržaja dokumenata koji su sastavljeni isključivo u svrhu posebnog sudskog postupka. S tim u vezi, izraz „dokumenti koji su sastavljeni isključivo u svrhu posebnog sudskog postupka” treba tumačiti kao podneske i akte koji su podneseni, interne dokumente o ispitivanju postupka koji je u tijeku i obavijesti o predmetu između glavne uprave o kojoj je riječ i pravne službe ili odvjetničkog ureda, a to ograničenje područja primjene izuzeća imalo je cilj jamčiti, s jedne strane, zaštitu internog rada u predmetnoj instituciji, a, s druge, povjerljivost i zaštitu načela poslovne tajne odvjetnika.

Takvi dokumenti nisu dostave države članice upućene Komisiji u okviru dostave nacrtu tehničkog propisa, u skladu s člankom 8. stavkom 1. Direktive 98/34 o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa, s obzirom na to da oni nisu ni podnesci ni akti podneseni u okviru sudskog postupka i općenito nisu sastavljeni u svrhu posebnog sudskog postupka. S tim u vezi, što se tiče argumenta prema kojem bi država članica tijekom određenog razdoblja morala smatrati da postoji opasnost od tužbe zbog povrede obveze u vezi s tekstom donesenim na kraju postupka predviđenog Direktivom 98/34, tim više jer Komisija nije donijela formalnu odluku o zatvaranju postupka, otvaranje preodsudne faze postupka zbog povrede obveze nije razumno predvidljivo, nego je isključivo hipotetsko, s obzirom na to da dokumenti čije je otvaranje zatraženo više od devet mjeseci nakon donošenja predmetnog tehničkog propisa nisu doveli do toga da Komisija uputi pismo opomene na temelju članka 258. prvog stavka UFEU-a.

(t. 70.-74, 77.)

3. Svrha izuzeća iz članka 4. stavka 2. treće alineje Uredbe br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije nije zaštita istrage kao takve, nego njezina cilja. Naime, ta iznimka se primjenjuje samo ako otkrivanje predmetnih dokumenata može ugroziti okončanje tih djelatnosti. Točno je da različiti akti istrage ili inspekcije mogu i dalje biti obuhvaćeni izuzećem koje se temelji na zaštiti inspekcija, istraga i revizija dok istrage ili inspekcije traju, čak i ako su posebna istraga ili inspekcija koje su dovele do izvještaja kojem se traži pristup okončane. Međutim, dopustiti da različiti dokumenti koji se odnose na inspekcije, istrage i revizije budu obuhvaćeni navedenim izuzećem do odlučivanja o poduzimanju daljnjih mjera u okviru tih postupaka, učinilo bi

pristup tim dokumentima neizvjesnim, budućim i eventualno dalekim događajem, ovisno o brzini i pažnji različitih tijela. Takvo bi rješenje bilo protivno cilju osiguranja javnog pristupa dokumentima institucija kako bi se građanima omogućio učinkovitiji nadzor zakonitosti izvršavanja javnih ovlasti.

Stoga valja odbiti argument prema kojem ne treba otkriti dokumente koje je država članica dostavila Komisiji na temelju Direktive 98/34 o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa, tijekom određenog razdoblja nakon zatvaranja istrage, odnosno sve dok postoji razumno predvidljiva opasnost da će država članica i Komisija trebati slobodan prostor za neometanu raspravu kako bi riješile spor koji se odnosi na usklađenost nacionalne mjere s pravom Unije.

(t. 83., 85.-89.)